

Nr 467.

Godkänd av första kammaren den 16 juni 1938.

Godkänd av andra kammaren den 16 juni 1938.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående statsregleringen för budgetåret 1938/39.

(Statsutskottets memorial nr 216.)

Till Konungen.

Driftbudgeten.**I. Inkomster.**

I propositionen nr 1 angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1938/39 har Kungl. Maj:t, under åberopande av det propositionen under rubrik »Inkomster å driftbudgeten» bifogade utdraget av statsrådsprotokollet över finansärenden, föreslagit riksdagen, bland annat, att upptaga inkomsterna å driftbudgeten i riksstaten för budgetåret 1938/39 enligt en i statsrådsprotokollet intagen specifikation.

I en den 20 maj 1938 dagtecknad proposition, nr 321, har Kungl. Maj:t sedermera, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen bland annat, att

dels — med ändring av i statsverkspropositionen framlagda förslag såvitt avser upptagande å riksstaten för budgetåret 1938/39 av nedan angivna inkomstitlar — i nämnda riksstat beräkna dessa inkomstitlar sålunda:

Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	kronor	255,000,000
Särskild skatt å förmögenhet, <i>bevillning</i>	»	30,000,000
Stämpelmedel, <i>bevillning</i>	»	65,000,000
Automobilskattemedel:		
a. Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	kronor	36,000,000
b. Gummiringsskatt, <i>bevillning</i> ..	»	1,000,000
c. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	»	78,000,000
Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	»	115,000,000
Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	»	100,000,000
Brännvinstillverkningsskatt, <i>bevillning</i>	»	19,000,000
Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	»	97,000,000

Fyr- och båkmedel	kronor	3,000,000
Bidrag från folkpensioneringsfonden	»	51,000,000
Telegrafverket	»	35,000,000
Statens järnvägar	»	35,000,000
Domänverket	»	9,000,000
Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag	»	17,500,000;

dels ock å riksstaten för budgetåret 1938/39 upptaga följande nya inkomsttitel sålunda: Särskild skatt å aktiebolags inkomst, *bevillning* kronor 21,000,000.

Egentliga statsinkomster.

1:o) **Skatter.** Vad angår de uti Kungl. Maj:ts förslag bland egentliga statsinkomster under rubriken skatter upptagna inkomsttitlarna, har riksdagen i fråga om de skatter, vilka äro att hänföra till bevillning, i särskild skrivelse anmält sitt beslut.

a) Kungl. Maj:ts förslag angående beräkning av mantalspenningarna har ej givit riksdagen anledning till erinran. På grund härav får riksdagen anmäla, att mantalspenningarna för budgetåret 1938/39 beräknats till 1,200,000 kronor.

b) Mot den av Kungl. Maj:t föreslagna beräkningen av prästerskapets till statsverket indragna tionde har riksdagen ej heller funnit skäl till erinran, vadan nämnda inkomsttitel för budgetåret 1938/39 beräknats till 660,000 kronor.

c) På grund härav och i enlighet med riksdagens i särskild skrivelse anmälda beslut rörande beräkningen av övriga skatteinkomster, har riksdagen i riksstaten för budgetåret 1938/39 bland egentliga statsinkomster under rubriken skatter upptagit följande inkomsttitlar sålunda:

Mantalspenningar	kronor	1,200,000
Prästerskapets till statsverket indragna tionde	»	660,000
Inkomst- och förmögenhetsskatt	»	255,000,000
Särskild skatt å förmögenhet	»	30,000,000
Extra inkomst- och förmögenhetsskatt	»	30,000,000
Särskild skatt å aktiebolags inkomst	»	21,000,000
Utjämningskatt	»	15,000,000
Utskiftningsskatt och ersättningsskatt	»	300,000
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter	»	300,000
Stämpelmedel	»	65,000,000
Automobilskattemedel:		
Fordonsskatt	kronor	36,000,000
Gummiringsskatt	»	1,000,000
Bensinskatt	»	78,000,000
		» 115,000,000

Tullmedel	kronor	165,000,000
Accis å silke	»	2,500,000
Accis å margarin och vissa andra fettvaror	»	20,000,000
Tobaksskatt	»	101,000,000
Brännvinstillverkningskatt	»	19,000,000
Rusdrycksförsäljningsmedel:		
Partihandelsbolag	»	16,000,000
Detaljhandelsbolag	»	21,000,000
Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker..	»	97,000,000
Maltskatt	»	30,000,000
Summa kronor		1,004,960,000.

2:o) **Uppbörd i statens verksamhet.** Inkomsterna under uppbörd i statens verksamhet har riksdagen ansett böra upptagas enligt statsverkspropositionen.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1938/39 under rubriken uppbörd i statens verksamhet upptagit följande inkomstitlar sålunda:

Vattendomstolsavgifter	kronor	25,000
Inkomster vid fångvården	»	525,000
Inkomster vid statens uppfostringsanstalt å Bona	»	50,000
Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	»	1,400,000
Bidrag till pensionsstyrelsen	»	25,000
Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	»	200,000
Inkomster vid statens skyddshem	»	200,000
Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	»	310,000
Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	»	25,000
Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	»	75,000
Inkomster vid statens sinnessjukhus	»	12,900,000
Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	»	38,000
Inkomster vid statens institut för folkhälsan	»	10,000
Avgifter för besiktning av motorfordon	»	1,150,000
Avgifter för registrering av motorfordon	»	1,300,000
Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet ..	»	19,000
Inkomster vid länsarkitektsinstitutionen	»	530,000
Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	»	41,000
Inkomst av myntning och justering	»	3,500,000
Kontrollstämpelmedel	»	475,000
Bidrag till bank- och fondinspektionen	»	130,000
Bidrag till sparbanksinspektionen	»	95,000
Bidrag för tillsyn över sparbankerna	»	200,000
Inkomster vid tandläkarinstitutet	»	275,000
Inkomster vid karolinska sjukhuset	»	335,000

Inkomster vid serafimerlasarettet	kronor	1,900,000
Terminsavgifter från läroverken m. m.	»	1,250,000
Avgifter för granskning av biografbilder	»	165,000
Inkomster vid statens veterinärbakteriologiska anstalt . .	»	300,000
Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	»	225,000
Avgifter för täckande av förluster å spannmålsregleringen	»	3,000,000
Avgifter för prisreglering på jordbrukets område	»	16,500,000
Inkomster vid rikets allmänna kartverk	»	55,000
Inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt	»	60,000
Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen . .	»	30,000
Inkomster vid statens provningsanstalt	»	330,000
Fyr- och båkmedel	»	3,500,000
Lotspenningar	»	3,200,000
Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	»	1,900,000
Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	»	110,000
Bidrag till försäkringsinspektionen	»	120,000
		Summa kronor 56,478,000.

3:o) **Bidrag från folkpensioneringsfonden.** Beträffande bidraget från folkpensioneringsfonden, vilket i statsverkspropositionen på grundval av pensionsstyrelsens beräkningar upptagits till 46.5 miljoner kronor, föreslås i propositionen nr 321, att angivna belopp i enlighet med en inom pensionsstyrelsen verkställd förnyad beräkning höjes med 4.5 miljoner kronor och att titeln sålunda uppföres med ett belopp av 51 miljoner kronor i riksstaten för nästa budgetår.

Riksdagen får anmäla, att i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under titeln bidrag från folkpensioneringsfonden i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptagits såsom inkomst ett belopp av 51,000,000 kronor.

4:o) **Diverse inkomster.** I statsverkspropositionen har titeln diverse inkomster upptagits till 17,700,000 kronor, varav 1,750,000 kronor belöpa å »Övriga diverse inkomster». Riksdagen har ej funnit anledning till annan ändring i Kungl. Maj:ts förslag än att sistnämnda belopp bör höjas med 50,000 kronor till 1,800,000 kronor, varefter alltså titelns slutsumma uppgår till 17,750,000 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla att diverse inkomster i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptagits sålunda:

Bötesmedel	kronor	2,500,000
Totalisatormedel	»	1,250,000
Inkomst av vadhållning vid idrottstävlingar	»	7,000,000
Lotterimedel	»	5,200,000
Övriga diverse inkomster	»	1,800,000
		Summa kronor 17,750,000.

I följd av vad sålunda beslutats äro de *egentliga statsinkomsterna* i riksstaten uppförda med ett belopp av 1,130,188,000 kronor.

Inkomster av statens kapitalfonder.

5:o) **Statens affärsverksfonder.** Beträffande inkomsterna av statens kapitalfonder, i vad angår statens affärsverksfonder, hava i riksstatsförslaget angivits följande belopp, i vilka emellertid sedermera i propositionen nr 321 vidtagits vissa här nedan angivna ändringar.

	Statsverksprop. Kronor	Prop. 321 Kronor
Postverket, <i>bevillning</i>	13,000,000	13,000,000
Telegrafverket	36,000,000	35,000,000
Statens järnvägar	31,000,000	35,000,000
Statens vattenfallsverk	22,000,000	22,000,000
Domänverket	12,000,000	9,000,000
Statens reproduktionsanstalt	40,000	40,000
Summa kronor	114,040,000	114,040,000.

Såsom i särskild skrivelse nr 397 anmäls, har postverkets överskott upptagits med det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet. Jämväl övriga här ifrågavarande inkomstitlar har riksdagen ansett böra upptagas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1938/39 under inkomster av statens kapitalfonder och rubriken statens affärsverksfonder uppfört följande inkomstitlar sålunda:

Postverket	kronor	13,000,000
Telegrafverket	»	35,000,000
Statens järnvägar	»	35,000,000
Statens vattenfallsverk:		
Kraftverken	kronor	21,250,000
Kanalverken	»	450,000
Fastighetsförvaltningen	»	300,000
Domänverket	»	22,000,000
Domänverket	»	9,000,000
Statens reproduktionsanstalt	»	40,000
Summa kronor		114,040,000.

6:o) **Riksbanksfonden.** Beträffande riksbankens vinst för år 1938 — vilken är avsedd att inlevereras till statsverket under budgetåret 1938/39 — får riksdagen anmäla, att riksdagen, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, under rubriken riksbanksfonden i riksstaten för budgetåret 1938/39 såsom vinst från riksbanken upptagit ett belopp av 3,000,000 kronor.

7:o) **Statens allmänna fastighetsfond.** Överskottet av statens allmänna fastighetsfond är i statsverkspropositionen beräknat till 8,600,000 kronor.

I propositionen nr 201 har Kungl. Maj:t bland annat — med ändring av den i statsverkspropositionen gjorda inkomstberäkningen, i vad angår överskottet av statens allmänna fastighetsfond — föreslagit riksdagen att i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptaga inkomstiteln statens allmänna fastighetsfond med ett belopp av 8,150,000 kronor.

Under erinran, att den av riksdagen redan fastställda staten för fastighetsfonden för budgetåret 1938/39 upptager ett överskott å 8,150,000 kronor, får riksdagen anmäla, att under rubriken statens allmänna fastighetsfond i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptagits såsom inkomst ett belopp av 8,150,000 kronor.

8:o) **Statens utlåningsfonder.** I propositionen nr 321 har icke ifrågasatts någon ändring beträffande beräkningen i statsverkspropositionen av inkomsterna av statens utlåningsfonder. Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 190 tillkännagivit, att i statsverkspropositionen bebådad framställning angående anslag till en lånefond för anordnande av hem för åldringar och änkor icke kommer att föreläggas innevarande års riksdag, torde emellertid det formella belopp av 100 kronor, som i statsverkspropositionen upptagits såsom inkomst av den tilltänkta nya fonden, böra utgå. Riksdagen, som med nu angivna jämkning funnit sig böra godkänna Kungl. Maj:ts förevarande förslag, få anmäla, att inkomsterna av statens kapitalfonder, i vad angår överskott å statens utlåningsfonder, i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptagits sålunda:

Statens bostadslånefond	kronor	550,000
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	»	55,000
Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	»	140,000
Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsläkande samhällen	»	360,000
Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	»	260,000
Lånefonden för lantarbetarbostäder	»	3,000
Statens bosättningslånefond	»	100,000
Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	»	50,000
Vattenkraftslånefonden	»	200,000
Luftfartslånefonden	»	26,000
Studielånefonden	»	35,000
Lånefonden för inköp av ädla avelsston	»	100
Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardenerras ..	»	100
Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras ..	»	100
Lånefonden för inköp av renar	»	100
Statens kaninavelslånefond	»	100
Statens fjäderfållånefond	»	2,500

Gödselvärdslånefonden	kronor	40,000
Statens kalkbrukslånefond	»	1,900
Statens fruktodlingslånefond	»	100
Statens mejerilånefond	»	100,000
Jordbrukets maskinlånefond	»	100
Spannmålslagerhusfonden	»	55,000
Spannmålskreditfonden	»	100
Statens sekundärlånefond för jordbrukare	»	250,000
Statens slakterilånefond	»	7,000
Kraftledningslånefonden	»	200,000
Egnahemslånefonden	»	8,900,000
Jordförmedlingsfonden	»	8,000
Arrendeegnahemsfonden	»	140,000
Arrendelånefonden	»	100
Arbetsarmåbrukslånefonden	»	100
Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostads- förbättringslånefond	»	1,500
Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	»	800
Statens avdikningslånefond	»	1,300,000
Täckdikningslånefonden	»	120,000
Allmänna nyodlingsfonden	»	5,000
Norrländska nyodlingsfonden	»	1,500
Fiskerilånefonden	»	110,000
Statens fiskredskapslånefond	»	100
Kommunskogslånefonden	»	1,000
Virkesmätningslånefonden	»	100
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift..	»	300
Hemslöjdslånefonden	»	1,800
Industrilånefonden	»	45,000
Statens hantverkslånefond	»	54,000
Rederilånefonden	»	60,000
Statens sekundärlånefond för rederinäringen	»	32,000

Summa kronor 13,217,500.

9:o) **Fonden för låneunderstöd.** Fonden för låneunderstöd innefattar vis-a-vis av staten för skilda ändamål utlämnade lån. Hädanefter skola å densamma redovisas även lån, tidigare utlämnade från järnvägslånefonderna och allmänna byggnadslånefonden. I enlighet med Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag har under rubriken fonden för låneunderstöd i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptagits såsom inkomst ett belopp av 1,120,000 kronor.

10:o) **Fonden för statens aktier.** Inkomsterna av statens aktier har riksdagen ansett höra upptagas enligt statsverkspropositionen, dock att det för

Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag upptagna beloppet, 16.5 miljoner kronor, befunnits böra, på sätt i propositionen nr 321 föreslagits, höjas med 1 miljon kronor till 17.5 miljoner kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1938/39 under inkomster av statens kapitalfonder och rubriken fonden för statens aktier upptagit följande inkomstitlar sålunda:

Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag	kronor	17,500,000
Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	»	1,595,000
Aktiebolaget Jordbrukarbanken	»	200,000
Aktiebolaget Industrikredit	»	100
Svenska spannmålsaktiebolaget	»	200,000
	Summa kronor	19,495,100.

11:o) **Statens pensionsfonder.** Med godkännande av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag har riksdagen i riksstaten för budgetåret 1938/39 under inkomster av statens kapitalfonder och rubriken statens pensionsfonder upptagit följande inkomstitlar sålunda:

Civila tjänstepensionsfonden	kronor	1,450,000
Militära tjänstepensionsfonden	»	175,000
Allmänna familjepensionsfonden	»	3,800,000
	Summa kronor	5,425,000.

12:o) **Övriga kapitalfonder.** I statsverkspropositionen har under rubriken Övriga kapitalfonder upptagits en inkomstpost å 65,000 kronor, vilken post avser inkomsterna av fonden för varukredit, fonden för förslag till statsverket och fonden för anordnande av spannmålslagerhus och kylhus. Med godkännande av Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen i riksstaten för budgetåret 1938/39 under inkomster av statens kapitalfonder och rubriken övriga kapitalfonder upptagit såsom inkomst ett belopp av 65,000 kronor.

Enligt riksdagens under punkterna 5—12 anmälda beslut hava *inkomsterna av statens kapitalfonder* i riksstaten uppförts med ett belopp av 164,512,600 kronor. De egentliga statsinkomsterna hava enligt riksdagens under punkterna 1—4 anmälda beslut upptagits till 1,130,188,000 kronor. I enlighet härmed hava *inkomsterna å driftbudgeten* i riksstaten uppförts med ett sammanlagt belopp av 1,294,700,600 kronor.

II. Utgifter.

13:o) **Utgifter å driftbudgeten.** På grund av riksdagens redan fattade beslut hava utgifterna å driftbudgeten för budgetåret 1938/39 fastställts till följande belopp:

Egentliga statsutgifter.

I. Kungl. hov- och slottsstaterna kronor	1,832,200	
II. Justitiedepartementet	»	15,826,700
III. Utrikesdepartementet	»	7,463,100
IV. Försvarsdepartementet	»	258,457,400
V. Socialdepartementet	»	316,527,400
VI. Kommunikationsdepartementet	»	127,160,600
VII. Finansdepartementet	»	63,703,500
VIII. Ecklesiastikdepartementet	»	214,100,900
IX. Jordbruksdepartementet	»	83,563,700
X. Handelsdepartementet	»	24,827,000
XI. Pensionsväsendet	»	52,719,800
XII. Oförutsedda utgifter	»	1,000,000
XIII. Riksdagen och dess verk m. m.	»	5,783,300
		<hr/> kronor 1,172,965,600

Utgifter för statens kapitalfonder.

I. Luftfartsfonden	kronor	1,288,000	
II. Riksgäldsfonden	»	91,494,500	
III. Avskrivning av nya kapitalin-			
vesteringar	»	28,920,600	» 121,703,100
			<hr/> Säger kronor 1,294,668,700.

Då inkomsterna å driftbudgeten enligt riksdagens under punkterna 1:o)—12:o) anmälda beslut uppgå till 1,294,700,600 kronor, uppkommer alltså ett

Överskott att tillföras statens budgetutjämningsfond	»	31,900
		<hr/> Summa kronor 1,294,700,600.

I förhållande till statsverkspropositionens beräkningar hava utgifterna å driftbudgeten höjts med netto ett belopp av 86,108,800 kronor. Här ibland märkes ett av riksdagen, efter särskild utredning, till reparations- och ombyggnadsarbeten inom riksdagshuset anvisat anslag å 1,358,000 kronor. Dessutom har riksdagen — på grund av en av riksgäldskontoret verkställd ny beräkning av utgifterna för statsskuldens förräntning — ansett sig böra höja beräkningen av utgifterna å riksgäldsfonden med 1,825,000 kronor. Övriga utgiftshöjningar, vilka uppgå till i runt tal netto 83,000,000 kronor, hava i allt väsentligt föränletts av Kungl. Maj:ts i särskilda propositioner framställda förslag. Härav märkas främst 70,000,000 kronor till försvarsberedskapens

omedelbara stärkande och 7,325,000 kronor till vissa förskott å flygmaterielleveranser. Enligt särskild proposition hava dessutom anvisats 3,000,000 kronor att avsättas till en fond för vissa stödåtgärder inom malmkommunerna.

Kapitalbudgeten.

14:o) **Inkomster å kapitalbudgeten.** I statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen under rubrik »Kapitalbudgeten. Inkomster» fogade utdraget av statsrådsprotokollet över finansärenden, föreslagit riksdagen att upptaga inkomsterna å kapitalbudgeten i riksstaten för budgetåret 1938/39 sålunda:

Kapitalmedel kronor 208,842,100.

På grund av riksdagens redan fattade beslut hava utgifterna å kapitalbudgeten för nästa budgetår fastställts till 233,624,600 kronor. Under erinran härom får riksdagen anmäla, att riksdagen i anslutning till Kungl. Maj:ts förslag upptagit inkomsterna å kapitalbudgeten i riksstaten för budgetåret 1938/39 sålunda:

Kapitalmedel kronor 233,624,600.

15:o) **Kapitalinvestering.** Såsom riksdagen under nästföregående punkt omnämnt hava utgifterna å kapitalbudgeten i riksstaten för budgetåret 1938/39 enligt riksdagens redan fattade beslut uppförts med ett sammanlagt belopp av 233,624,600 kronor. Detta belopp fördelar sig på olika utgiftsrubriker på följande sätt:

I. Statens affärsverksfonder	kronor	85,300,000
II. Luftfartsfonden	»	1,005,300
III. Statens allmänna fastighetsfond	»	12,724,200
IV. Statens utlåningsfonder	»	24,300,000
V. Fonden för låneunderstöd	»	8,525,100
VI. Fonden för statens aktier	»	100,000
VII. Fonden för förslag till statsverket	»	101,670,000
Summa kronor		233,624,600.

I förhållande till statsverkspropositionens beräkningar hava utgifterna å kapitalbudgeten höjts med netto 24,782,500 kronor i allt väsentligt på grund av Kungl. Maj:ts i särskilda propositioner framställda förslag. Härav belöpa cirka 7,000,000 kronor å byggnader m. m. för försvaret, 6,000,000 kronor å

ett låneanslag för anläggning av ett oljeraffinaderi i Nynäshamn, 5,000,000 kronor å ett låneanslag för maskinanskaffning till industrien samt 4,000,000 kronor å omkostnader för statlig lagerhållning.

Stockholm den 16 juni 1938.

Med undersåtlig vördnad.
